AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԻՆԵՐԸ
ՍԻՒՐԻԱ տար. 550, վեցամսեայ 300 ՈՒ. Դ.
ԱՐՏԱՀԱՄ. տարի 7, վեցամսեայ 4 ոսկի

ԱԶԴԱԿ

ازتـــاك

جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՈՒՐԲԱԹ ՅՈՒԼԻՍ 29 1932

ԶԵՒԱԿԸ ՀԱՍՏ 2.50 Ո. Դ.

Հ. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւոտ պէտ է բնել թերթս ցնծութեամբ հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 109 (686)

ՈՃԸԱԳՈՐԾ ԿՈՐԿՈՒԼՕՖ ՄԱՀՈՒԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՀԱՆԴԷՊ

Ա.

Մեր ազգային գործերու ներկայ անմխիթար վիճակին գլխաւոր պատճառներէն մէկն ալ ձեռնհաս ազգայիններու պաշտօնէ խուսափումն է։ Այսօր շատ դժուար է ազգային ոեւէ պաշտօնի մը համար գործի լծել յարմարագոյն և օգտակար նկատուած ազգայինը։ Հին ատեններ այսպէս չէր, մարդիկ պատիւ կը համարէին թաղականութեան կամ հոգաբարձութեան անդամ ըլլալը։ Շատ հազուագիւտօրէն կարելի է գտնել այսօր անձնուէր ազգայիններ, որոնք գիտակցաբար և օգտակար ըլլալու դիտումով ազգային պաշտօն ստանձնեն։ Մենագծածները ընդհանրապէս պատահական և չհամեմատներով աշխոյժ գրաւած են, առանց ներկայացնելու արժանիք և կարողութիւն իրենց գրաւած պաշտօնին համար։ Կրթական գործէ չհասկցող և գպրոց ու գպրութիւն չտեսնող խանութպան մը յաճախ հոգաբարձու կը նշանակուի, քանի որ ձեռնհասները կը մերժեն։ բարոյական ըմբռնումէ զուրկ անհատներու կը յանձնուի երբեմն նոր սերունդի կրթական հոգը, երբ կարելի չըլլար գործի լծել յարմարագոյնները։

Դժբաղդաբար և ընդհանրապէս այս է պատկերը մեր ազգային ներկայ կեանքին։ Աչքէ անցուցէք անգամ մը մեր թաղականական կամ հոգաբարձական ժարմիններէն և պիտի տեսնէք որ մեծ մասամբ անոնք իրենց դիրքին ու պաշտօնին անգիտակ, կրթութենէ ու գաղափարէ զուրկ պատահական արկածախնդիրներ են։ Անուրանալի է և հարկէ որ անպակաս են անոնց մէջ անձնուէր և անկեղծ ազգայիններ, սակայն այդպիսիներ չաճախ փոքրամասնութիւն կը կազմեն։

Ստեղծուած այս կացութեան պատասխանատուն մենք ենք։ Մեր ժողովուրդը քննադատելու և բամբասելու արհեստին մէջ առաջնակարգ տեղը կը գրաւէ։ Ամենաանձնուէր ազգայինն անգամ չենք խնայեր բամբասելու և զրպարտելու, երբ կը գտնուի ազգային պաշտօնի մը վրայ։ Եւ մեր քննադատութեան միջոցին ոչ սանձ կը գնենք մեր լեզուներուն և ոչ ալ չափ մեր գրիչներուն։ Լսի ըսուներու և առասպելներու լեզուն աւելի հաւաստի և ստոյգ կը թուի մեզ, քան թուանշաններու և քննութիւններու պատկերը։ Անձնական ճղճիմ ու չուկայիկ հաշիւներէ մղուած կ'ուզենք սկսնել և վարկաբեկել ազգային պաշտօնի մը գլուխը գտնուող ազգայինը, անոր վեցագրելով նոյն իսկ զեղծումի և դաւաճանութեան մեղքեր։ Շատ փութկոտ ենք եւ անհամբեր վճիռ տալու մէջ։ Չենք սպասեր արդիւնքը և նկատի ալ չենք առներ մեր բամբասանքներու պատճառելիք հետևանքները, ոըոնք յաճախ կը դառնան աղիտաբեր մեր ազգային գործերու բարւոքմատակարարումին համար։

Այս հոգեբանութիւնը և յաճախ մեր անխոհեմ ընթացքը ահա ստեղծած է ներկայ դրութիւնը։ Ամէն ազգային գիտէ որ պիտի քննադատուի և բամբասուի եթէ ազգային գործերու մէջ պաշտօն մը ստանձնէ։ Իր անձնական թէ գաղափարական հակառակորդները առիթը պիտի օգտագործեն մեր ժողովուրդի թոյլ կողմը շահագործելու համար ի վնաս իրեն։

Ի հարկէ քննադատութիւնը անհրաժեշտ է ազգային հասարակական գործերու համար. առանց անոր կարելի չէ կատարելութիւն։ Ազգային անհատներն ալ կը քննադատուին և պէտք է որ քննադատուին։ սակայն քննադատութիւնը պէտք է բղխի օգտակար ըլլալու, շինելու և կանոնաւորելու մտահոգութենէն։ Երբ քննադատութիւնը կը բխի յետին նկատումներէ և պարունակէ բոլորովին սուտ ու անհիմն պատմութիւններ, կը դառնայ բամբասանք ու զրպարտութիւն։ Եւ զրպարտութիւնն ու բամբասանքը կը չլատեն, կը յուսահատեցնեն անձնուիրութեամբ գործի լծուող ազգայինը, որ փոխանակ երախտագիտութեան և շնորհակալութեան արտայայտութիւններ լսելու կը պարսաւուի և չար լեզուներ սեցնելու կ'աշխատին իր արժանապատուութիւնն ու պատիւը։

Երանի՛ թէ մեր ազգայինները չ'ազդուէին անիրաւ քննադատութիւններէն և շարունակէին իրենց նուիրումը։ Սակայն, ցաւալի է ըսել որ, այդ կարելի եղած չէ ցարդ և կարծես յետ այսու ալ կարելի պիտի չըլլայ։

* * *

Այս խորհրդածութեանց առաջնորդուեցանք, վերջերս շրջան ընող կարգ մը ըսի ըսուներու պատճառով։ Առհասարակ երկու ազգային մարմիններու նիւթական գործառնութեանց շուրջ տարաձայնութիւններ տարածուած էին, մին Գերեզմանատան Ծանձնախումբի և միւսը Ս. Նշան Ազգ. վարժարանի հոգաբարձութեան հաշիւներուն շուրջ։ Մենք առաջին օրէն իսկ ծանօթ այդ տարաձայնութեանց մօտէն հետաքրքրուեցանք և իրաւասու, արժանահաւատ ժարմիններու և անձնաւորութեանց մօտ շարունակեցինք մեր քննութիւնները ու հետապնդումները։ Նկատի ունենալով կարգ մը պարագաներ, ինչպէս նաեւ Ս. Նշան վարժարանի ի նպաստ ձեռնարկուած հանգանակութեան պարագան, օգտակար համարեցինք սպասել քննութեանց արդիւնքին։ Մանաւանդ որ այդ երկու մարմիններու ալ հաշիւները կը գտնուէին մասնաւոր յանձնախումբերու քննութեան ներքև։

Այժմ վերջացած են. այդ քննութիւնները և արդիւնքը յայտնուած։

Գերեզմանատան Նորընտիր Ծանձնախումբը, որուն անդամները վստահելի և ծանօթ ազգայիններ են, մեզ կը տեղեկացնեն պաշտօնապէս որ նախորդ Ծանձնախումբի գանձապահին շուրջ եղած տարաձայնութիւնները բոլորովին անհիմն են, որովհետև յետ հաշուեքննութեան, ան, անվիջապէս և ամբողջութեամբ յանձնած է պատշաճ գումարը։ Ինչպէս գիտեն ընթերցողները, նախորդ Ծանձնախումբի գանձապահին կը վերագրուէր 600 ոսկիի մօտ գումարի մը զեղծումը։ Այժմ յայտնի եղաւ որ այդ տարաձայնութիւնը անիրաւ և անարդար զրպարտութիւն մըն է, որուն արձագանգ ըլլալ չուզեցինք օրին։

Երկրորդը Ս. Նշան վարժարանի հոգաբարձութեան հաշիւներն են, որոնց ևս, ինչպէս ըսինք, քննութիւնները վերջացած են և երեան հանուած պատկերը։ Ուրիշ խմբագրականով մը կը պարզենք նաև անոնց գործառնութեանց և հաշիւներուն շուրջ եղած տարաձայնութեանց մանրամասնութիւնները ու իրական պատկերը։

Ասիան Յառաջիկայ Ռուսն Տարիներու Ընթացքին

Միջազեսէի ճախկին Բարձր Գօմիսար, Սըր Առնոլտ Վիլսըն, անցեալ ուրբաթ 8ին, Լոնտոնի Արեւելեան Ասխարհագրական Ասիական Ընկերութեան հիմնարկութեան տարեդարձի առիթի խօսած է խիստ կարեւոր ճառ մը որմէ կը քաղենք մեր հասարակութիւնը հետաքրքրող հետեւեալ մասերը։

ԹԻՒՐՔԻԱ

Թիւրքիա ըսած վերջի մարդահամարին 13.50 միլիոն բնակչութիւն ս'ունի։ Յառաջիկայ տարիներու ընթացքին որևէ յառելուժի մասին առեւել մը չկայ։ Տաճկաստանի տահմանները իրենց ընդհանուր գծերուն մէջ չատ մեծ փոփոխութիւն մը չի պիտի կրեն մինչև 1950։ Բայց, անկարելի չէ որ Արարատ լեռան չուրջ փոքր ինչ ճշտումներ ըլլան ի նպաստ Խորհրդային Հայաստանի Հանրապետութեան, գէթ մաս մը գիշելով հայկական նախկին բնագաւառէն, հոդամասեր՝ որոնք արդէն գրեթէ ներկայիս աւերակ ու անմշակ են։

Թիւրքիոյ արեւմտեան քաղաքակրթութիւնը իւրացնելու համար թափած ներկայ ճիգը՝ 1950ի վերջերը պիտի կորսնցնէ իր ուժն ու հմայքը։ Ան չի կրնար համերաշխ քալել օր ըստ օրէ զարգացող ազգայնական ոգիին հետ, և սահպուած է, օր մը չէ օր մը ջնջել այն արտաքին բոլոր աւելաները որոնք կը նկրտին եւրոպական գրոշմ մը տալ իր ազգային հաստատութիւններուն ու բնագաւառի տարազին։ Գալիք 18 տարիներու ընթացքին, Թիւրքիոյ մէջ առեւտրական ոչ մէկ կարեւոր չարժում կրնայի է նախատեսել։ Նոր Թիւրքիա ոչինչ ունի տալիք Նոր Ասիոյ։ Ստորերկրեայ հանքային հարստութիւններ ի վիճակի չեն Թուիր արագ զարգացման մը բովէն անցնելու։

Թիւրքիա ամենէն առաջ հոդագործական երկիր մըն է. հակառակ ատոր՝ կառավարութեան յուրջ նկատողութենէն վրիպած է, ինչ որ կրնանք տեսնել, հարևանցի ակնարկ մը ձգելով վերջի տարիներու պետական պիւտճէին վրայ։ Իրարու յաջորդող աննպաստ հունձքեր, տարուէ տարի նուազեցած են արտադրոյթը ու բնական է ատոր հետևած է արտածութիւններու նուազումը, չեչտելով արդէն գոյութիւն ունեցող անտեսական անհաւասարակշռութիւնը։ Ասոր վրայ եթէ աւելցնենք գնում-վաճառումի պետական հակակշիռը և մաքսային արգելիչ բարձր սակագիններ՝ այն ատեն կ'ունենանք բոլոր տուեալները հասարակական ընդհանուր տագնապին։

ՍԻՒՐԻԱ

Թերեւս հաւանական է որ 1950ին Սիւրիան բոլորովին տարբեր բան մը ըլլայ 1932ի Սիւրիայէն։ Ներկայ Մայիս ամսուն, Լիբանանի Հանրապետութեան տահմանագրութեան կախակայումը, ինչ կը Թուի առաջին մեծ քայլն է դէպի Սիւրիոյ Ընդհանուր Վարչական Միութեան։

1920—1940 տարիներու ընթացքին օթօմօպիլներու հարար չինուած խճուղիներու հսկայ ցանցը, առևտուրի այն մեծ վարկը որուն մեկնակէտն է Իրաքէն իր ծովափը երկարող քարիւղի ենթամուղը, ընդհանուր ոռոգումի հսկայ ջրա-ելեքտրականութեան յատկացուած խոշոր դրամագլուխները եւ դեռ ուրիշ մի չարք ծրագիրներ՝ չատ խոր ազդեցութիւն պիտի ներգործեն Սիւրիոյ բնակչութեան վրայ։ Կրօնական տարբերութիւնները պիտի կորսնցնեն իրենց սուր կերպարանքը։ Ֆրանսացիք, թէև քիչ մը դժուարաբարոյ, բայց վերջապէս պիտի յաջողին ձեռք բերել կառավարելու այն թէքնիքը զոր այն-

քան ձեռնհասօրէն կիրարկած են Ալճերիոյ, Մարոքի և Թունուզի մէջ։ Եւ սակայն պիտի ուսայ, ինչպէս հիմա 1932ին նոյնպէս 1950ին, իբր ամենացայտուն ապացոյցը այն անսպասելի կատելութիւններուն զոր իւրացման քաղաքականութիւնն մը կրնայ ի գլուխ հանել, երբ կը կիրարկուի հանդէպ այնպիսի ժողովուրդի մը որ ոչինչով անջատուած է, ոչ մէկ անսանձանելի խրամով արևմտեան քաղաքակրթութենէն՝ իր բարձր իմացականութիւնով և կարգապահական ոգիով։ Հնդկաստան է միակ տահմանը ընդմէջ Արևմուտքի եւ Արևելքի։

Ֆրանսական Սիւրիոյ ժողովուրդը, կը կասկածիմ որ բոլորովին գոհ ունայ իրեն վիճակուած դրութենէն։ Սակայն, այդ Թուականին՝ կամ կազմած պիտի ըլլայ միացեալ պետութիւն մը եւ կամ կարծիքներու փոխանակութիւններ տեղի պիտի ունենան այդպիսի կարելիութեան մը չուրջ։ Վերջապէս սա ոըոշ է որ երկար խնամատարութենէ մը վերջ պիտի ձերբազատուի Սիւրիան, բարգաւած և առոյգ։

1950ին, Քրիստոնեաները պիտի կազմեն երկրին մեծագոյն տարրը, Մահմետականները պիտի վարեն կուսակցական հոսանքները։ Կրօնական տեսութիւններէ աւելի՝ առևտրական եւ երկրագործական չահերն են որ պիտի կազմեն ընթացիկ վիճաբանութեանց մայր երակը։ Եւ 1950ին, Սիւրիոյ Մահմետականները գերակչիռ դիրք մը պիտի ունենան հարևան երկիրներու — Պաղեստինի և Իրաքի — քաղաքական հարցերու վիճաբանութեանց մէջ՝ աւելի քան 1932ին։

ՊԱՂԵՍՏԻՆ

1950ին, Պաղեստին, ինչպէս կիպրոս կղզին, դեռ անգլիական թևարկութեան տակ պիտի ըլլան։ Թէև 1919—20ին ծնունդ առած հոգաստարական գրութիւնը, 1950էն առաջ չընդլուսած պիտի ըլլայ, հաւանութեամբ գլխաւորաբար այն կողմերուն որոնց համար կիրարկուած էր։ Որովհետև, յետագային պիտի տեսնենք թէ այդ խնամատարութիւնը այլևս չէր հապաղեցներ հոգաստարական եւ երկիրներու բնակչութեանց չահերուն։ Սիօնականութիւնը կը կորսնցնէ իր քաղաքական սուր բնոյթը, թէեւ չատ մը ինքնաբուխ ու բարգաւած սիօնական գաղութներ պիտի ծաղկին հոն, բայց ոչ այլևս գուրսի հրէական աշխարհէն առկախ կացող թուական նոր ուժեր և ելեւմտական հակայ աշակցութիւններ։ Այս նոր գաղութները չատ մեծ դեր պիտի կատարեն բարձրացնելու համար բնիկ արաբներու ընդունակութեանց չափանիշը։ Ասոնք պիտի ընդօրինակեն բոլոր այն մեթոտներն ու եղանակները որոնք յաջողութեամբ պսակուած են յետ փոխադառութեան, և հաւերաչխութեամբ պիտի գործակցին հրէաներու հետ արտադրական և առևտրական ժարզերու մէջ։ Բնական է, արմատական տարբերութիւնները բոլորովին չի պիտի անհետին, սակայն միջավայրի ու կլիմայի ազդեցութիւնները պիտի յղկեն անոր սուր կողմերը։ 1950ին, Պաղեստինի մէջ դոյութիւն չի պիտի ունենայ մի միայն պարզ ներկայացուցչական ժարմին մը որ յաճախ ցեղային կռատոի հակառակութիւններու աղբիւր մըն է, այլ պիտի կազմուին խորհրդատու ժարմիններ, ընարուած կամ կառավարութեան կողմէ և կամ երկրորդական ընարողներու քուէարկութեամբ. այդ ժարմիններուն պիտի մասնակցին զանազան հոսանքներէ ժարդիկ, որոնք մէկ կողմէ, պիտի ստիպուին ցոյց տալ իրենց չկունութիւնը՝ առաջնորդելով իրենց համախոհները և միւս կողմէ, ընդհանուրի չահերու համար պիտի գործակցին իրար հետ, թիկունք ըլլալով կառավարութեան։ Այս տուեալներով մեր պիտի ձգտին քաղաքական հաստատութեան։

Իրաք *Ս. ՓԱՓԱԶԵԱՆ*

(Շար.)

ՆԵՐԳԱՂԹԸ... ԵՒ ԱՐՏԱԳԱՂԹԸ

(Սեփական թղթակցութիւն)

Որքան ծանօթ ու սովորական է վերի բառերէն առաջինը, նոյնքան արտառոց ու եղերականօրէն անտեսուած է երկրորդը։ Ներգաղթ՝ այսինքն, զանգուածային ու խուռնամբոխ խուժում մը դէպի երկիր, իրականացո՛ւմը տարիներ ամբողջ երազուած ու միշտ անիրական մնացած տեսիլքին։

Չչիթենք սակայն։ Ինչ որ այսօր կը կատարուի ներգաղթի անունով, դիւանագիտական ամենաստորին ու խարդախ խաղ մըն է և ուրիշ ոչինչ։ Երկրին, կամ աւելի ճիշդ կըլլար ըսել վարիչներուն, չկը կը պահանջէ որ տեղ մը տրձանագրուի և տրար աշխարհ իմանայ, թէ Խորհրդային վարիչները սիրտէմի մը աշխատանք կը տանին տրատատահման հայերը ներս առնելու։ Անկախ այդ չարժումին առջև բերելիք վատ կամ լաւ հետեւանքէն, պէ՛տք է իրենց այդ ձգտատը, որպէսզի լուսեան ապացոյցը տուած ըլլան կատարուող չինարարութեան։ Արդարև պիտի տրատաբաններն իրենց քիթէն անդին չտեսնող քանի մը միամիտներ, եթէ մարդիկը իրենց յարաճուն թափին իջ աչխատող բազուկներու պէտքը չունենան, ինչո՞ւ դուրսի հայերն ալ պիտի կանչեն Հայաստան։ կը նշանակէ ուրեմն, որ յառաջդիմութիւն մը կայ երկրին մէջ։ Իսկապէս։ Գարապ տեղը ինչո՞ւ պիտի կանչեն։ Ու կը կատարուի ներգաղթի գործը, կանխաւ պատրաստուած ամպարարական ներկայացումի մը բոլոր նրբին ու յաւելուածական ժանրատասնութիւններով։ Ներգաղթողներէն կը պահանջուէր անցագիր մը՝ որուն վրայ գրուած պիտի ըլլար մէկ բառ միայն. ճակատաճակատկան։ Այսքանը կը բաւէր որ դրախտին դռները բացուէին ներկայացողներուն առջև։

Մեր Թերթերը, առաջին իսկ օրէն, վճռօրէն վերապահ ու կասկածոտ կեցուածք ունէին ներգաղթին հանդէպ։ Ու շատ բնականօրէն. իրենց գերին մէջ էին նաև արտատահմանի անգոյն ու իրացուները, յաւիտենական, ժանուած յանկերգը երգողները—գուշակ յայտնի թշնամիներ էք ու ատոր համար կ'ուզէք արգելք ըլլալ ներգաղթին։ Ու արգելք չեզանք։

Կարաւանները իրարու ետևէ սկսան չարժիլ, ու բանեցին նոյն ճամբան, միևնոյն պայմաններու տակ։ Մենք միչտ լուռ ու սպասողական գիրքի մէջ մնացինք, հակառակ անոր որ Շահվէրտեան կոչուող անխիղճ մարդը, վեր ի վայր չրջեց մեր պալքանեան գաղութները։ Ներու ազգ. կեանքը և ձանեց պատակուտմի այնպիսի աւերիչ սերմեր, որ ոչ տակաւ կը ձլին ու ցոյց կուտան ժանտաճախիլ գլուխնին։ Հետևեցէք չատ՝ բա՛ղ մը միայն Պալքաններէն եկող որևէ հայ Թերթի, ու ամէն օր պիտի հանդիպիք եղերայրսպան ու ահաւոր դէպքերու։

Լուռ մնացինք դարձեալ։ կը բաւէ որ հայրենիքը իր ծոցին մէջ ընդունի տարահալած բազմութիւններու այս անկեանք մնացորդները։ Երկրորդ կարաւանին մեկնումէն ետք, չչուկները սկսան տարածուիլ։ Նոյն իսկ փաստեր՝ եկան ցոյց տալու՝ Թէ որպիսի՞ տառապանքներու կ'երթային յանձնուիլ մեր դժբաղդ ազգակիցները։ Հանդուրժեցինք նորէն, մի՛չ տատ սեղմելով ու դէպքերուն նայելով աւելի բարձրէն, յանդիմանութեամբ։

Եւ սակայն պատահեցաւ անխուսափելին։ Ներգաղթին անմիջապէս յաջորդեց ուրիշ չարժուձ մը։ Այս անգամ, ոչ հանդիսաւոր ու մեծախօսիկ ճառեր կամին և ոչ ալ փախստականները փոխադրող ապրանքատար նաւեր, որ ուղղակի ապաննուած էին փախուստի առեն, անչուչտ հայ «պահակային»ները։ Կը գիտեմ այս տող։ Նիհար, յոգնատ ու տակաւախօս։ Արհեստով՝ ինքնաչարժի վարիչ Շօֆէօ'ռ։ Գացեր է Հայաստան իր բազուկը տալու համար հայրենիքին, իսկ հայրենիքը իրեն երկարեր է...կտոր մը սև հաց, կախազանի տարափ ու հեռուռ, ձիւնածածկ աքսորավայրի մը զահանդական հեռապատկերը։

Այս մէկը բոլորովին տարբեր է միւսներէն։ Ձի՛ պոռար, կանչէ՛ր, նոյն իսկ քիչ մը ներողամտութեամբ կը խօսի Հայաստանի մասին։ Հազիւ կը յօժարի գլխէն անցածները գրի առնելու։ կ'առարկեմ լուսանկարել զինք և պատկերը զրկել Թերթերուն։ Չուզեր։ կ'ամչնայ։ Հայր, մայր, ընկերներ ունի Հայաստան։ Հապա եթէ անոնք տեսնե՛ն իր պատկերը, այսպէս, ազո՛տ, հնամաշ հագուստներով ու առանց լիզոկապի։ ի՞նչ պիտի ըսեն...

Իսկ ի՞նչ պիտի ըսեն մեր լուսաբեր կով-գլուխները կը մտածեմ ես, ի՞նչ պիտի ըսեն այս տղուն՝ որ ամբողջ ազգայ մը խորտակեց ու դժոխքէ մը անցաւ։

ԹՂԹԱԿԻՑ

Հալէպ, 25 Յուլիս 1932

ԹՈՒՐՔԻԱՆ ԹՈՒՐՔԻ ԱՆՆՈՑՈՎ

ՓԱՓԱՔ ԿԱՑ

ԲԱՅՑ ԳՈՐԾԵԼՈՒ ԿԱՄՔ ՉԿԱՑ

ԲՕՔԱՍ

Թօքատի և իր չրջականերու մէջ գպրոցի ուսուցիչները ամառնան չեն տատցած։ Գօլոսյ մէջ, կրթական գործին հետ կապ չունեցող պաշտօնեաներ կան որոնք հազարաւոր ոսկի կը տատնան «ինքնամիչէ» ըսելով, իսկ հոս հայրենիքին զաւակներուն ուսում ճամբելու եկած ուսուցիչները ամիսներով ու երբեմն տարի՛ մը ամսական չեն տատնար։ Ո՛չ որ գոյի այս ցաւը կայ։ Վերջերս ալ «պարէնի» օրէնք մը հանեցին. Թիւրիմացութիւններ, իրաւասութեանց ճշդում, դրամ վճարած աշակերտին ամենէն վերջ նկատի կ'առնենան ուսուցիչները։ Նոյն իսկ Թաղապետութեան դրատնապանէն յետոյ...

Թօքատ եւ չրջակաները բերրի հող ունին, բայց, գիտական օգտագործման մը արդիւնքը չտեսանք դեռ։ քանի մը տարիներէ ի վեր։ Ծառախիտ չրջան է և անտառներ ու պուրակներ ունի։ Բայց օրէ օր անոնք ևս կը հատ-

ին, կը չորնան։

Թաքատ՝ ծխախոտ, խաղող, ձիթոն և պատուղ կ'արտադրէ։ Թուրքալի կողմերը հանքեր կան՝ մարմարի,իսկ Զիլէի և Նիքսարի մէջ ածուխի և կապարի հանքեր։ Բայց օգտագործող չունինք։ Բնութեան պարգեւած այս բարիքները կարելի չափով չենք շահագործեր։ Մարգ երբ կը նայի գուրաները վազող գացող ջուրերուն, կը խորհի որ բան չէ փոխուած տարիներէ ի վեր։ կը պատմեն թէ Հավիտի չրջանին օսմանական մը կուգայ Անատոլու։ Թուրքի մը հետ կը պատի։ Գետի մը առջև կանգ կ'առնէ, հիացած կը նայի ու կը դառնայ կը հարցնէ Թուրքին՝ իր անձար Թուրքերէնովը։

—«Գու սու հէբ պէօյլէ աքա՞ր» (այս ջուրը միշտ կը վազէ այսպէս)։

—«Էվէէթ, հէբ պէօյլէ աքար» (այո՛ միշտ կը վազէ այսպէս) կը պատասխանէ Թուրքը։

— «Է՛յ, սիրտէ հէբ պէօյէ պաքա՞ր» (է՛յ, միշտ կը նայի՞ք այսպէս)։

Այս տարի գիւղացին չատ նեղն է։ Կարելի է ըսել թէ ուտելու վիճակի մէջ։ Թաքատը մեր ամենէն հարուստ վայրերէն ըլլալով հանդերձ, չքաւորութիւնը և խեղճութիւնը հոս ալ է տիրեր։ Մը-խախոտը չի ծախուիր։ Գնող ու գին առող չկայ։ Դրամանատուներ կամ խանութպանները տոկոսի սակ կը խեղդեն խեղճերը։ Ի՞նչ ընեն.— ունեցածնին կը ծախեն։ Շատեր, է՛յ ծխախոտ չենք ցներ» կ'ըսեն։ Աֆիոնն ալ դրամ չըներ սակայն։ Այս չորիքին վերջը ի՞նչ պիտի ըլլայ։ Տագնապ չէ, ժա՛ղ է տուիկա...Առաջ գիւղացին պարտքէն չատ կը վախնար, հիմա, կ'արծես կորանցուցած է այդ պատուախնդրութիւնը։

— Ի՞նչ ընենք, Աստուած տուած չենք որ մենք ալ պահնջատէրերուն տանք, կ'ըսեն։

Հոս ալ պէտք է ֆրանկախտի դէմ պայքարի սկսիլ։ Մարգուն գրիչը առաջ չերթար չատն ու գիացածը գրելու։

Ո՞ր մէկին դարման խորհինք, դպրոցի՞ն, հիւանդութե՞ան, աղքատութե՞ան, տեղափոխութիւններո՞ւն, բերքերու պականա՞ն, բնակչութեան նըւազումի՞ն։

Այս պայմաններուն մէջ, չէք զարմանար, անշուշտ, երբ ըսեմ որ ո՛չբ որ հանդիպեցայ ընթերցող երիտասարդութիւն չտեսայ։ Նոյնիսկ, մէկ երկու հատ չէք կրնար գտնել, գարոց աւարտած երիտասարդներէն իսկ անգամ մը որ հաս իյնան, տեղական բարքերուն կ'ընտելանան, կը թոյլնան, կը նոյնանան կոր։ Հայե՛, Թուրք, կին, օդի...

ՁԱՆՂԸՐԻ

Ցեղ ինկած անկիւն մըն է Ջանղըրին։ Այս տեղ մարդ ինքզինքը աչխարհէն կարտած կը կարծէ։ Ցարաբերութիւն կայ, բայց գաւառակը չատ խեղճ ու կրակ վիճակ մը ունի։ Ջերմը մեծ աւերներ կը գործէ։ Ամբողջ բնակչութիւնը ապակի կը ատապան։ Կալի ատեն մանաւանդ, հղագործները չեն կրնար գործ տեսնել։ Իբրև թէ պայքարի բռնկուած են ջերմին դէմ։ Եղածը անարժէք դարման է։ Գիտական հետևողական պայքար կ'ուզէ։

Ջագքին չուրջ ջուրեր կան. յճացած ու կանաչացած կը մնան։ Միջատներու և աղտեղութեանց բոյներ են։ Ջագքին մէջն ալ չատ աղտոտ է։ Ժողովուրդն ալ անուշադիր միչտ զրկուած ըլլալուն, չի կրնար գիմադրել։

Երբ առողջութեան մասին կը խօսի, պէտք է նկատի ունենալ հետևյալները որոնք ամէն տեղ կր վխտան։ Պատերազմի տարիներ, երկրորդ կնոջ մը երեսէն տչքէ ինկածներ, անօթի մնացածներ և նորութեան պատճառով «հարձակ կամ... արդիականացած»ներ, բոլո՛րն ալ հասոյթի ու հաճոյքի միջոց ըրած են քամելով երիտասարդութեան կամ ընտանիքի տէրերու վրաիս քակներն ու մարմինները...։

ՍՊԱՆԻՈՅ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Գ.

Ճիչտ է որ բաւական երկար տարիներէ իվեր Սպանիա արտաքին քաղաքականութենէ քաչուած կեանք կապրէր։ և երբ անցեալ տարի Ապրիլին հանրապետութեան լուրը տտացուեցաւ ամէն մարդ վերապահութեամբ ընդունեց և սպասեց դէպքերու զարգացումին։ Հանրապետութեան հիմնադիրները կ'ենթադրէին որ արտաքին աչխարհը պիտի խանդավառուէր իրենց գտած յաղողութեան համար։ Բայց չուտով յուսախաբ եղան։ Աւելի յուսախաբ եղան երբ լսեցին թէ գահազուրկ Ալֆոնս Թագաւորը, մեծ պահիներով ընդունուած է Փարիզի պեռական չրջանակներու մէջ։ Տրամաբանօրէն հանրապետական Ֆրանսան պէտք էր ըմպահարողը պէտք էր ըլլար, տեսնելով իր դրացի Սպանիան՝ օժտուած հանրապետ. վարչութեամբ։

Ֆրանսան իր վրայ կ'աւելցնէր մըտահոգութեան ծրար մը ևս, որովհետև դրացի երկիրներու վարչական կամ քննչական դրութեան փոփոխութիւնը կը դառնար փորձանք մը։ Ծիչտնդ, փաչիզմը և հիթլէրիզմը որոնք երկուքն ալ ծնունդ առին չանուն աչխատաւորութեան...։ Ֆրանսացիները կզգային (կզգան այսօր ալ) թէ հակառակ որ հանրապետութիւնը հիմնուած է չափաւորականներու և պահպանողականներու քաղքերով, հեռացեալ պիտի անդնէր ծայրայեղներու, հակակրօնականներու ձեռքը։

Համաչխարհային պատերազմին, րՍպանիան չէզոքութիւն պահելով, պատերազմէն յետոյ Սպանիոյ արտաքին քաղաքականութիւնը սեղմօրէն համապատասխան ընթացած է Ֆրանսայի հետ, չնորհիւ Ալֆոնս Թագաւորին։ Մինչդեռ, մէկ տարիէ իվեր Ֆրանսացիները ոչ մէկ ուղղութիւն չեն տեսներ Սպանիոյ արտաքին աչխարհի մէջ։ Ժրնդվի Զինաթափութեան ժողովի մէջ, Սպանիոյ ներկայացուցիչը Գ. Զուլուէթա, որոշ քէզ մը չուենելով մերթ հակառակ կերթար ֆրանսական առաջարկին, մերթ կը միանար գերման առաջարկին, այսպէս կր մխցնէր իր ձայնը այս կամ այն կառավարութեան առաջարկներու, սիրաչահելու համար կողմերը։

Անցեալ տարւոյ Ֆրանքօ-սպանիական վաճառականական և մաքսային անհամաձայնութիւնը սուր պայքարի և մաժալի յարձակումներու առիթ ընծայեց։ Ծատկապէս՝ ձախակողմեաններու օրկաններ չատ կծու յոդուածներ հրատարակեցին Ֆրանսայի դէմ։

Ֆրանսացի յոդուածագիր մը, քննելով Սպանիոյ ներկայ վարիչներու անցեալը, այն եզրակացութեան կուգայ որ անոնք մեծ մասով հակաֆրանսացիներ են։ Այսպէս, Գեներան Ֆրանքօ, սերտ կապեր ունի Գերմանիոյ հետ և ճանչցուած իբր յայտնի գերմանասէր մը։ Գ. Մաուրա, նախկին ներքին գործոց նախարարը, որը նոյնպէս բարեկամ չի նկատուիր Ֆրանսայի։ Գ. Լերրուքս, պատերազմի ժամանակ և յետոյ ալ երկարիմ քաղաքականութիւն կր վարէր։ Գ.Ալեգսա Ջամօրա, հանրապետութեան նախագահը, չարունակ գերման գեսպանատան վճարովի փաստաբանը եղած է։ Իսկ Ժօզէ Օրթէկա ի կասէ, գերման գրակնութեան և մշակոյթի յայտնի ներկայացուցիչներէն ճանչցուած է Սպանիոյ մէջ։

Գալով Սպանիոյ յարաբերութիւններու Անգլիոյ, Իտալիոյ, Փորթուգալի և ուրիշներու հետ, առայժմ այնքան տաք մթնոլորտ մը չեռնուիր, բայց ալ վերապահութեամբ կը դիտեն նոր ձէժիմի քաղաքականութիւնը։

Ահիքէն օգտուեցան պոլչեւիկները։ Սպանիոյ կառավարութիւնը անմիջապէս բանակցութեան մաս Մոսկուայի հետ և պոլչեւիկները յաղողցան քարիւղի ներածումը դէպի Սպանիա։ Զրոյցներ կան որ Ազանայի դահլիճը բանակցութիւններ կը վարէ անահասկան գանի մը տարեցում մը յատուցանելու խորհրդային Ռուսիոյ և Սպանիոյ մէջև։ Այս առիթ կարծիքի փոխանակութիւններ և սիրալիր խօսակցութիւններ տեղի ունեցած են Լիթվինովի և Զուլուէթայի միջև՝ փընեի մէջ։

Երբ Սպանիոյ արտաքին քաղաքականութեան մասին խօսք եղաւ կ'արժէ որ միքանի խօսք ալ Սպանիական Մարոքի մասին ըսել։

Սպանիան 15րդ և 16րդ դարերէն ի վեր գրաւած էր Միջերկրականի վրայ Մելիլիա և Սէօթա նաւահանգիստները։ Իսկ այժմ հոգատարութեան չրջանը կը պարունակէ մօտ 28 հազար քառ. քիլոմէթր տարածութիւն մը 450 հազար բնակչութեամբ։

Հանրապետութեան հռչակումէն առաջ Մարոքի գինուորական ուժը կր հասներ 60 հազարի, որոնք չափազանց թոյլ և խեղճուկ վիճակի մէջ կ'ապրէին։ Մարոքի տեղական ապստամբութիւնը 1925 1926ին չատ սուղի նստեցաւ Սպանիոյ վրայ թէ նիւթապէս և թէ ալ բարոյապէս։ 1920-21 չրջանին, գինուորները՝ ամենագէշ պայմաններու մէջ կը գրաւնուէին և յաճախ կը ծախէին տեղացիներուն, իրենց զէնքերը, փամփուչտները և հագուստները, փոխան սնունդի և դրամի։ Պաչտօնէութիւնը ամիսներէ յետոյ հագիւ իր թոշակը կ'ստանար։ Եւ այդ դէպքերը ստիպեն Սպանիոյ որ քիչ մը կարգկանոն հաստատէ գինուորութեան մէջ և բարեկարգէ գրաւեալ հողամասերու բանակը։ Ներկայ վարչապետը, Գ. Ազանա, ըլլալով միաժամանակ պատերազմական նախարարը կարեւի եղած կրճատումները րրած է ծախքերու մէջ։ Վարչակազմ և գինուորական բաժանումները կատարուած են Ֆրանսականի ձեւով։ Մարոքը ունի քաղաքային Բարձր Գօմիսէր մը կապուած Մատրիտի ներքին գործերու նախարարութեան իսկ գինուորական մը ընդհ. հրամանատար Մարոքի ուժերուն։

Նախորդ ամիսներ, ընկերվարականներ ահագին աղմուկով կը քննադատէին կառավարութիւնը վերջ տալու այ խարհակալական քաղաքականութեան և կ'ադատարկէին Մարոքի անմիջական պարպուելը։

Արդարեւ Մարոքը Սպանիոյ պիւտճէին կարեւոր բաց մը կր ձգէ տարեկան մօտ 160 միլիոն փեսէթա։ Նոյնիսկ անցեալ տարի, առաջնեայ կառավարութիւնը օրական տրգի նիւթ ըրած էր պարպուելի հարցը, բայց յետագայ դէպքերու դասաւորուժով ներկայ կառավարութիւնը աւելի քան անհրաժեչտութիւն կը տեսնէ Մարոքի պահպանումը Սպանիոյ հզաստատութեան տակ իբր լաւագոյն գաղութ։ Յանուն ճնչուած փոքր ազգերու ազատագրութեանց տկզբունքներու։

(Շար.) Գ. ԱԱՋՃԵԱՆ

Ազատ կիները չափէն աւելի չատցած են ամէն կողմ։ Գոլսէն, Իզմիրէն, Ատանայէն, Էնկիւրիէն նաեւ երկրորդական տեղեր բերելով կուգան ամէն չարիք տեսերնին։ Այդ տեսակ կիներ եկածին պէս, 20—60 տարեկան այրերը չարքով կը վայելեն։ Ուրիշ սովորութիւն մ'ալ կայ. վիճակը քիչ մը տեղը եղող անձը մեծ քաղաքներ կ'երթայ, ձեռք ձգած վաստակը կը տանի կը ծախսէ ու հիւանդութիւն մը վաստակ կուգայ կ'իյնի կը կենդանի կնոջը հետ։

Ինչ ընենք, Նորէն առողջապահական նախարարութեան ուչադրութիւնը հրաւիրենք։ Շատ տեղեր պարզ բժիչկ մը իսկ չկայ...

ՀԵՏԱՔՐՔՐՍԿԱՆ

11 ՎԱՅՐԿԵԱՆ ԿԵԱՆՔ

Նեպրաֆայի մէջ (Միացեալ Նահանգներ) դատավարութիւն մր տեղի ունեցաւ որը խորյուզում պատճառեց ամբողջ երկրին մէջ։

Մի քանի ամիսներ առաջ, պրն. Հէնրի Սքիւրէձ մեռաւ յանկարծակի, առանց կեակելու։ Վերջերս, իր կինը Տիկ. Փոլին Սքիւրէձ, մանչ զաւակ մը ունեցաւ, բրնգամեան ժառանգորդը իր հօր։

—Մեռած ատեն եկաւ, կր հատատէին դատաւորին առջեւ, հանգուցեալ Հէնրի Սքիւրէձի եղբայրներն ու քոյրերը։

Հետեւաբար մեր ազգականին ժառանգորդներն են։ իր կեակի չգոյութեան պատճառաւ չի կրնար ժառանգել։

—Ներողութիւն, պատասխանեց Տիկ. Սքիւրէձ, իմ զուգակս ոյջ ատատահեկան է։

Դատաւորները կանչել տուին բժիչկ-դպրեակը։

—Դեռատի Սքիւրէձր ապրեցաւ, հաստատեց այս վերջինը, իր սիրտը տասնըմեկ վայրկեան բաբախեց։

Տյան տասնըմեկ վայրկեան ապրած ըլլալով. ժառանգեցաւ իր հօրմեն եւ մայրեն ալ իրմէ՝ հարիւր հազար տոլարնոց հայրական ժառանգութիւնը։

ԳՐԻՉԻ ԶՈՀ

Նորեն գրիչի զոհ եւ ընտրեալ զոհ մը։ Ատխարհի ամենամեծ դիրձակներեն մեկը սնանկացաւ։ Վիեննայի դերձակ Ֆրանցն է որ հագուեցուցած էր — երբ մարդ համարձակի այսպես առտյալ ուեյու ամբողջ եւրոպայի հագուդիր գլուխներ, Նափոլեոն 3րդ, Վիքտոր Էմմանուել կիւսեպե 5րդ, Ալֆոնս 13րդ Իսուանիոյ, Ցուլեսասաքի, Գավիքէի բագաւորներ, Աւստրիոյ Բօթսչայլոներ, Ռուսական մեծ դուքսերը եւ մասնաւորապես Մեծն դուքս Այեքսիք որ իրեն կ'ապսպրէր խանրչորս ձեռք հագուստ մէկ անգամին եւ որը բաւական դժուար կը յձարէր։ Նա նմանապես պատիւ ունեցած էր կարելու էյիգապէք կայսրուհիին հեծելութեան տարազը։

Այս դերձակատան հիմնադիրը երբ մեր մոլորակեն հեռացաւ 1913 իճ մի այնպիսի սեռար հարստութիւն մր ձգեց որ, կրցաւ առանց ցուագեցնելու իր իւրաքանչիւր տյուն բաժինը, կեակել երեք միլիոն, Վիեննայի տրհասներուն։

Ֆրանսուա Ժօզեֆը զայն այն ատեն ճանի գնահատանքի արժանի բրած էր որ օր մր ընդունելութեան հրաւիրեց տրհայական պալատը։

Մեր դերձակը ուրախութենեն եւ հրապարակութենեն մեռաւ։

ՄՍԽՈՒՄԻ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

Շիքակոյի ծերանոցի մր մէջ 96 տարեկանին մեռաւ նախկին բագմամիլիոնատեր ձոճ Սքրիյէյ որ գայն կանուանեին Մսխումի թագաւոր։

Քարիւղի գործին տահած բլլալով 3 4 միլիոն տոլար.ինչ որ ներկայ հրապարակի վրայ 100 միլիոն ֆրանկ կր ներկայացնէ —ձոճ որոեց այնպիսի կ ածիր որուն ծախքերուն պրն. Րօֆելրի կամ պրն. Վ.րթրերի մր պես միլիոնատէրերու հարստութիւնը գժուարաւ դի մանար։

ձոճ Սքրիյէյ ամեն օր ճար ֆեդէ մր հագուստ կր հագնէր,4 տոլարնոց սիկարներ կր ծխէր եւ գանոճ կր վառեր հարիւր տոլարնոց դրամադրոյթեթով. եւ որովհետեւ իճ ամբողջ օրը կր ծխեր,այս խելայեղութիւնը ծանրօրէն կր ծանրաբեռներ իր պիւճեճին։ Ան վակոն-սալոնի մր տէրն էր բոլոր երկաթուղայինեղ բնկերութեանց գծերուն վրայ։

Վեց տարուայ այս փառաւոր կեանքը իրականին մէջ տխմար վերջաւորութեան մսխումի թագաւորը ոչինչ ուներ ծախսելու։ Ան մեռած է առանց տոլար մը ունենալու գրպանը։

Հայկ Ց. ՄԱՐՋՈՒԱՆՑԻ

ԿՕՐԿՈՒԼՕՖԻ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Փարիզ.— Կորկուլօֆի դատավարութեան բացումը մեծ տահագրգռութիւն մը ստեղծեց։ Ամբաստանեալը մեծութեան ախտէն (*mégalomanie*) բռնուողի մը տպաւորութիւնը թողուց։ Նախագահ Տրէյֆիւսի կողմէ հարցաքննուելով, Կորկուլօֆ անայլայլ կերպով կը պատասխանէ թէ ինքը զոհ եղած է դրդիչներուն, զրպարտիչներուն եւ քաղաքական թշնամիներուն։ Անիկա կուրանայ պօլշեւիկներու հետ դաղտնական յարաբերութիւն մտնած ըլլալը։ Կորկուլօֆ կը խոստովանի թէ կանխամտածութեամբ գործած է մահափորձը։ «Ես ինքնիրենս կ'ըսէի պէտք է ընել գայս, յետոյ մեռնիլ. այս առարկը 150 միլիոն ռուս գիւղացիներու մէկ մեծ բողոքն է տաժանակիր ատխատանքներու դէմ»։

Վկաներու ունկնդրութիւնը յաջորդեց հարցաքննութեան։ Նախկին գնահատելի դարձաւ տեղի ունեցող ամէնաէդերական հանգստաբեր ունեցող միջադէպերով։

Նախագահը նկարագրեց ամբաստանեալի կեանքը եւ հատատեց թէ Կորկուլօֆ պատերազմէն անմիջապէս ետքը ուր երկու անգամ վիրաւորուեցաւ ևս եւ անգամ մըն ալ պատուանշան ստացաւ անդամակցելով հակա-համայնավարական գաղտնի կազմակերպութեան մը։ Սակայն, ըստ նախագահը, վկաներէն միսն յայտարարեց թէ Կորկուլօֆ սօվիէթական չեկայի գործակալ եղաւ։

Այս բառերուն վրայ ամբաստանեալը՝ բողոքի իր հանդարտութիւնը եւ վերապահ դիրքը աղաղակեց «ասիկա սուտ մըն է։ Համայնավարականութիւնը սոսկալի եւ վայրենի վարդապետութիւն մըն է։

Պօլշեւիկներու կողմէ հալածուելով հարկադրուեցայ Լեհաստան ապաստանիլ»։

Կորկուլօֆ ուրացաւ նաեւ թէ ինքը եղած չէ երբէք դրդիչ գործակալ մը։

Դատաւորներուն իրեն ուղղած այն հարցումին թէ ճի՞շդ է որ երկու անգամ ամուսնացած է, ամբաստանեալը յայտարարեց «ես այնճան կլանուած էի իմ կրօնական եւ հաղաքական իտէալներուս որ ես կիներուն հետ գբաղելու ժամանակ չունէի բնաւ»։

«Ես պարտաւորուեցայ նոյն իսկ ձգել իմ կինս ինքզինքս նուիրելու համար իմ իտէալներուս»։

«Քրանսա՛, մեկ ըրէք գիս, ես առաքեալ մըն եմ եւ ես ցտամադիր եմ մեռնելու իմ իտէալներուս համար»։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ի գիտութիւն յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցուի թէ,

Ա.— Մինչեւ այսօր Նուիֆուսի պատճառաւ մեզ չարձանագրուած ծնունդ եւ ամուսնութիւնները թեւ տուգանքի ենթակայ են, սակայն Առաջնորդարանս կ'ատխատի բադնելու այդ տուգանքը, ուստի անոնք որոնք դարդ չեն արձանագրել տուած իրենց ծնունդ եւ ամուսնութիւնները, պէտք է փութան արձանագրել տալու։ Իսկ ես այսգւ եղած ծնունդ եւ պսակներն կատարումեն ատ առաւելն մինչեւ 15 օր պէտք է արձանագրել տալ, թերացողներ առանց այլ եւ այլի տուգանքի պիտի ենթարկուին։

Բ.— Պսակի արտօնագրի համար Առաջնորդարան դիմողներեն ատեներ թերի գործողութիւններով կը ներկայանան, ինչ որ պատճառ կ'ըլլայ աւելորդ ժամավատնութեան եւ ծախքերու։ Այս նպատակով դիմողներ պէտք է ի ձեռին ունենան,

1.— Բժշկական տեղեկագիր, որուն վրայ փակցուած պիտի ըլլայ ամուսնացալիքներու լուսանկարները եւ վրան տտորագրուած ճնշող բժշկին կողմէ։

2.— Ամուսնացալիքներու ամուրիութիւնը կամ այրիութիւնը եւ անոնց ամուսնութեան եկեղեցական եւ այլ արգելիչ պատճառներ գոյութիւն չունենալը հաստատող վկայագրեր իրենց պատկանած Հայրենակցական Միութեանց կողմանէ, չի դնուելու պարագային պսակադիր եւ կամ Տաներէց հաճանայէն։ Բաց ատեի յետ այսու արտօնագրի համար դիմողներ պէտք է ներպայանան իրենց հետ միասին բերեն պսակադիր հաճանաց, որուն բացակայութեամբ արտօնագիր պիտի չկրնան տտանալ։

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀՍՏՈՑ ԼԻՒԱՆԱՆՑ

ՀԱՆԳԻՍՏ-ՅԵՐԵԿՈՅԹ

Խանատրի Արշաւանքի Տարեդարձին Առթիւ

Տեղի պիտի ունենայ 1932 Յուլիս 31ին, Կիրակի կէսօրէ առաջ ժամը 9.30ին Ժողովրդային Տան մէջ։

Պիտի խօսին՝ ՆԻԿՕԼ ԱՂԲԱԼԵԱՆ եւ ԳԱՍՊԱՐ ԻՓԷԿԵԱՆ

Պիտի արտասանէ՝ ԱՐՄԷՆ ԱՆՈՒՇ

Գիտէ ըլլան երգ, նուագ և բարձրաքայլ։

ՊԷՏՔ ՍԻՆԻՔ

ԻՆՔՆՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՓՈՓՐ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐՈՒՆ

Շուտով գը լրանայ պայմանաժամին

ԱՐԱՄ ՍԱՀԱԿԵԱՆԻ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆԷՆ

Սացէք վեց լուսանկար, վճարելով մի միայն 25 Լ. Ս.

Աթելիէն կը գտնուի, Նահրի ճամբուն սկիզբը Սինէմա Ամփիրի ճիշդ դիմաց

Ամառնային Մասնաճիւղեր՝ Պհամտուն եւ Տհուրտուհեր

ՏԱՐՏԱՆԵԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Մինչդեռ մինչև այդ թուականը, Թուրքերը ամբողջ Ջանգագլէի չրջանակը միմիայն երկու զօրաբաժին ունէին, և ասոնց մէկը Բուժէլիի և միւսն ալ Անատոլուի եզերքները կը գտնուէին։ Անգլ. ստրատնուներու ոտքակոծութեան սկսելէն 26 օր յետոյ, դէպի Մարտի կիսուն Թրքական ուժերուն թիւը 46 հազարի հասած էր։

Փետր. 25ին երբ արտաքին ամրոցները լուծեան դատապարտուեցան, այն ատեն եթէ արամադրելի քիչ մը ցամաքային ուժեր գտնուէին, չատ դիւրին պիտի ըլլար ցամաքահանումը։

Թրքական պաչտպանողական ճակատին ամրացումը երկու ամիս տևած էր։ Միայն Փետրուարի վերջերն էր որ աւերուած չրջանները ամրացնել սկսած էին, և Մարտի սկիզբները Գոլսէն երկու նոր զօրաբաժին և երկու չկատ ալ օսմանեան-գինուորներ զրկուած էին։ Իսկ Մարտի կիսուն ալ իզմիրի 15րդ զօրաբաժինը Ջանգագլէ հասած էր։ Որով Մարտ 18ին երբ մեծ յարձակողականը սկսաւ Թուրքերը իրենց տրամադրութեան տակ ունէին զօր. Հավիլքընի ձեռքը գտնուող ուժերուն չափ գինուորներ։ Եւ, ինչպէս յատկանիչ պիտի տեսնէք, 5 չաբթուայ մէջ, պաչտպանողական գիծերը կանոնաւոր կերպով զօրացուցած էին Թուրքերը։

* * *

Վերջապէս, երբ ընդհանուր հրամանատարութիւնը գինուորական ցամաքահանումի յատակագիծը կը պատրաստէր, ուչագրաւ կացութեան մը դէմ յանդիման գտնուեցաւ։ Առանց նախապատրաստութեան և յատակագիծի, խոչոր բանակ մը վտանգաւոր արկածախնդրութեան մը կ'առաջնորդուէր, և գինուորներուն մէկ մասը սրդէն Թշնամի չուքերուն մօտ կը գտնուէին։

Բայց առանց բարեկամ երկրի մը նաւահանգիստը հատնելով, զանոնք առանց բարեկարգելու անկարելի էր ցամաք հանել այդ գինուորները։ Թուրքերը կատհելով որ գինուոր պիտի հանենք ցամաքը, ոգի ի բռին կ'աչխատէին։ Անպատրաստ և ամէն ինչ հրապարակաւ կատարուելիք այս գործողութիւնը իրապես կատարեալ արկածախնդրութիւն մը կը դառնար։ Միայն թէ զօր. Հավիլքընի հրահանգուած էր անպայմանօրէն եռ չմնալ ձեռնարկէն։

Ի դին ամէն բանի նեղուցներէն պէտք էր անցնիլ։ Բայց և այնպէս, գժուարութիւնները բ.րռնելու համար մարդ անպատճառ գինուորական ըլլալու չէր։

Նախապէս գործած սխալները անդարմանելի ըլլալը անգամ մըն ալ հաստատուեցաւ յարձակումի ընթացքին։ Ինչպէս ամէն գործի մէջ, մանաւանդ պատերազմը չհիլը կախում ունի ամբողջական պատրաստութիւններէն։ Ամենափոքր գործերու մէջ իսկ այս տեսաբանութեան ծանօթացումը անյաղթութեան գլխաւոր պատճառ կը հանդիսանայ։ Մանաւանդ այսպիսի հակայ գինուորական գործողութեան մը համար, անհրաժեչտ էր որ յատակագիծը չատ կերպով և նախապէս պատրաստուած ըլլար։

Թող չկարծուի թէ այս ճչմարտութիւնը չէր հասկցուած 1915ի գարնան։ Թէ՛ նաւատորմը և թէ բանակը կ'ընդունէին որ խրամներու մէջ պահուըտած թշնամիին աչքին առչև դժուար էր գինուոր ցամաք հանելը։

Նոյնիսկ գինուորական վարժարաններու մէջ նման պատերազմի մը մանրամասնութեանց վերաբերեալ քննական մանաւանդ դասեր կ'ատնդուին։ Եթէ նոյնիսկ ընդունինք որ այդ յատակագիծը կարելի էր գործադրել, այդ պարագային ևս դեռ մէկ գինուոր իսկ ցամաք չհանուած, հարկ կ'ըլլար յետին մանրամասնութիւններովը քննութեան առարկայ դարձնել զանիկա։ Մանաւանդ երկու խնդիրներու կարևորութեանը մասին բոլորն ալ համաձայն էին։ Այն որ յանկարծական խուժում մը կատարելու համար պէտք էր վերին աստիճան գաղտնապահ դառնալ և յետոյ յարձակումի սկսելու համար յարմար եղանակի սպասելու էր։

Եկուր տես որ, 1915ի Փետրուարի և Մարտ ամիսներուն մէջ ադդիսի կանխապատրաստում բնաւ չէր եղած։ Եւ ցարդ յատաջ բերուած պատճառներու բերմամբ անգլիական կառավարութիւնը անխղճմտօրէն այս մեծ արկածախնդրութեան մէջ նետուեցաւ։

Ցամաքային և ծովային սպայակոյտները անկատարէն կը գործէին, մինչդեռ մանրամասնութիւնները ճչդելու համար հարկ էր որ գործակցէին այն երկու մարմինները։ Այս սխալը մասամբ դարմանուեցաւ յետոյ,ծովակալին տեսակէտներուն մասին տեղեակ եղող սպայ մը բանակատեղին ղրկուելով։ Բայց երբ մանրամասնութիւններու մէջ մտան, ըմբռնեցին թէ, երկու սպայակոյտները պէտք էր գիմողութիւն կատարէին իրենց տեսակէտներուն մէջ։ Եգիպտոսի մէջ ճչգուած չատ մը մանրամասնութիւններ գլխովին փոփոխութեան ենթարկուեցան երբ փոխադրանաւերը Մունտուրոսի ծովեզերքը հասած էին։

Գալով գաղտնապահութեան խնդրին, Անգլիացիք Ջանգագլէի դէմ գործուելիք ծովային և ցամաքային յարձակումէ մը գաղտնի պահելու համար իրաւ է որ 1906ին մասնակցած էին այդ մասին։ Անգլիերէնը մասնակի պատերազմի մը ժամանակ դժուար էր գաղտնի պահել նման գինուորական գործողութիւն մը, բայց հիմա այդ դժուարութիւնները գոյութիւն չունէին, որովհետև խիստ գրաքննութիւն մը հաստատուած էր։ Անգլիական նաւահանգիստներէ ամէն օր զանազան նաւերով գինուոր կը զրկուէր թէև, բայց կարեւի էր այնպէս մը ցոյց տալ որ, իբր թէ անոնք եգիպտոսի պաչտպանութեան համար կ'ուղարկուէին։

Այսպէս ըլլալով հանդերձ, գինուորական այդ առաքումները կարելի չէր ասկից աւելի գաղտնօրէն կատարել։ 1915ի առաջին գլերուն երբ դմբակոծութիւնը սկսած էր և յետոյ երբ որոշում արուած էր ցամաքային գործ ևս գործադնելու, դժբախտաբար ոչինչ ձեռք առնուած էր խնդիրը գաղտնի պահելու մասին։

Թէև պէտք է ըսել որ, Թուրքերը ի՛նչքան վախնային և հաւատային այսպիսի հաւանական յարձակումէ մը, ռուսական ռազմանաւատին դէմ գործադրուած սեղմուխներն ալ, նոյնքան թուլցնելու տեսակէտով օգտակար կը գտնուէին։ Այդ պատճառաւ երբ ծովային և ցամաքային հաւաքական յարձակումի մը որոշումը արուեցաւ, յաղողութեան մասին կասկած չկար, որով՝ այդ որոշումը եռ առնել կարելի չէր։

(Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԿՈՐԿՈՒԼՈՍ ՄԱՀՈՒԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԵՑԱԻ

Փարիզ 27.- Նախագահ Տումերի ապաւինիլ Կորկուլոսի մահուան դատապարտուեցաւ: Երբ դատարանի նախագահը յայտարարեց մահավճիռը, Կորկուլոս դողացող ձայնով մը պոռաց. «Ռուսիա, ո՛վ իմ հայրենիքս, ես քեզ կը սիրեմ մինչեւ մահ»:

ԾԵՐԱԿՈՒՏԱԿԱՆ ՊՕՐԱՅԻ ՁԱՌԸ

ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻԻՆ ՄԵԾՆ ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Լոնտոն.— Բրիտանական մամուլը երկարօրէն կը մեկնէ Միացեալ Նահանգներու Ծերակոյտին արտաքին գործոց յանձնախումբին նախագահ ծերակուտական Պօրայի կողմէ խօսուած եւ ուշիօյով տարածուած ճառը որուն ընթացքին անիկա յայտարարեց թէ Միացեալ Նահանգները պարտաւոր են մասնակցելու համաշխարհային յառաջիկայ տնտեսական խորհրդաժողովին եւ պատրաստ լինելու ճոն վիճաբանելու համար ոչ միայն պատերազմ. պարտուց զեղչման կամ ջնջման շուրջ այլ նաեւ Վէրսայլի դաշնագրին վերաքննութեան եւ յետպատերազմեան խնդիրներու շուրջ:

Ծերակուտական Պօրա ըսաւ թէ Լոզանի խորհրդաժողովը փայլուն կէտ մըն է աշխարհի մութ պատկերին մէջ եւ ամենակարեւոր դէպքը պատերազմէն ի վեր որը կը ձգտի վստահութեան վերահաստատման թէ գործի եւ թէ ալ խաղաղական միջավայրերու մէջ:

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ՓՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Բարիզ.— Ծերակուտական Պօրայի ի նպաստ պատերազմ. պարտուց վերաքննութեան կամ ջնջման ըրած յայտարարութիւնները— որոնք ոտիօյի միջոցաւ տարածուեցան ամբողջ Եւրոպայի վրայ—սաստիկ ապառութիւն մը առաջ բերին հոս, և առաջին անգամը ըլլալով Պօրա յարձակում կրելու տեղ գովաբանուեցաւ Ֆրանս. մամուլին կողմէ, հաւանութեան այս նշանները սահմանափակուած չլինելով ձախ սկղմնեան թերթերուն միայն:

«Լ'Էօ Նուվէլ» կը գրէ որ եթէ պ. Հէրիօ միաձայն կերպով նեցուկ չգտաւ Ֆրանս. հանրային կարծիքին կողմէ, բայց անիկա յայտնեցաւ սակայն Միացեալ Նահանգներուն մէջ պատերազմական պարտուց ջնջման ամենակատաղի համակորդին միաքը փոխել տալու, և ասիկա կենսական կարեւորութիւն ունեցող իրողութիւն մըն է:

Ֆրանս. կառավարական շրջանակները կը նկատեն թէ ծերակուտական Պօրայի ժամփոխութիւնը Լոզանի մէջ պ. Հէրիօյի ընդգրկած ընթացքին հետեւանք արձանագրուած առաջին յայտնութիւններէն մէկն է:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԵՒ Խ. ՌՈՒՍԻՈՅ ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՓՈԽՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԽՆԴԻՐԸ

Ուշադրաւ է որ Միացեալ Նահանգներու և Խ. Ռուսիոյ մէջ դիւանագիտական յարաբերութեանց վերահաստատման հարցը կրնայ տեղի ունենալ այս տարի՝ Միացեալ Նահանգներու Նիժրոժէնի գործառնութեանց արհեստական ընթացքին պատճառով կողմէ ոչ-պաշտօնական կերպով կատարուած գիտումի մը հետեւանքով:

Վերոյիշեալ արհեստակցութեանց պետը սովիէթական իշխանութեանց առաջարկեր է որ Միացեալ Նահանգները ղրկեն կիսապաշտօնական յանձնախումբ մը, որուն պաշտօնը պիտի ըլլայ երկու երկիրներու միջև բանակցութեանց բացման առնչուող համաձայնութեան հողի ժը պատրաստութիւն:

Սովիէթական շրջանակները լաւ ընդունելութիւն կ'ընեն սոյն առաջարկութեան և մեծ կարեւորութիւն մը կուտան անոր հակառակ այս դիմումին ոչ-պաշտօնական հանգամանք ունենալուն:

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ ԳՈՀՈՒՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՈՒԵՑԱԻ ՌՈՒՍԻՈՅ ՀԵՏ ԿՆՔՈՒԱԾ ԴԱՇԻՆՔԸ

Վարչաբաս.— Գոհունակութեամբ ընդունուեցաւ հոս Լէյո—Սովիէթական Ուխտին ստորագրութեան լուրը:

Լէյոական քաղաքական շրջանակներու մէջ կ'ընդգծեն թէ Լէհաստանը ասով ապացուց խաղաղութեան ամրապնդման և եւրոպական անտեսութեան վերաշինութեան հաւար ստեղծած իր փափաքը, որովհետև կը կարծուի թէ ուխտի ըստորագրութիւնը առաջ պիտի բերէ դաշնագրի ստորագրութիւնը:

Դիտել կը տրուի թէ ուխտին տրամադրութեան համաձայն Լէհաստանը ապահովուած է Ռուսիոյ զինուղութենէն երրորդ պետութեան մը կողմէ գործուած յարձակումի մը պարագային, ինչ որ մեծ կարեւորութիւն մը կը ներկայացնէ եւրոպական հաւասարակշռութեան համար:

Այս ուխտը պիտի ակարացնէ այս տեսակէտով, Ռափալլոյի մէջ հիմը դրուած գերման—սովիէթական քաղաքականութիւնը:

Ռումանական արտաքին գործոց նախարարութիւնը զեկոյց մը կը հրատարակէ Լեհա-ռումանական ուխտի մասին

Պուքրէշ.— Լեհա—սովիէթական ոչ—յարձակման ուխտին ստորագրութեան հետեւանքով, Ռումանիոյ Արտաքին Գործոց Նախարարութիւնը հրատարակեց հետեւեալ զեկոյցը:

«Ոչ—յարձակման ուխտին Լեհաստանի կողմէ ստորագրութիւը պէտք չէ բացատրել իբրև Լեհաստանի և Ռումանիոյ մէջ գոյութիւն ունեցող անհամաձայնութիւն մը ուխտի մը խնդրոյ առթին, որովհետև Լեհաստանը պաշտօնապէս հաստատեր ատաւ Ռումանիոյ թէ համաձայնութիւնը չպիտի վաւերացնէ նմանօրինակ համաձայնութիւն մը Ռումանիոյ հետ կնքուելէն առաջ:

Համաշխարհականութիւնը Յունաստանի մէջ

Աթէնք.— Սեպտեմբերի թոքախտանոցի խտանակութեան ընթացքին իր ըստացած վէրքին հետեւանքով մեռնող համայնավարականի մը թաղման մրցոյթին գեղջկանուհի և համայնավարականներու միջև ծագած կռիւներուն արդիւնքն է հինգ վիրաւորեալ որոնցմէ համայնավարական մը ծանր կերպով և 62 ձերբակալութիւններ:

Համայնավարականները խռովութիւններ կը պատրաստեն օգոստոս մէկին համար: Ոստիկանութեան տնօրէնը և ընդհ. դատախազը գաղտնի նախարարին հետ նութիւնը ստանալով որոշեցին արգելափակել մրցոյթներու դիմել պահպանելու համար հանդարտին կարգապահութիւնը:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆԳԱՄ ԸԼԼԱԼՈՎ ՍԱՀՍՈՒՆՈՐԴ ՓՕՆ ԿՐՕՆՍՈՒՆ ԿԱՆՑՆԻ ԱՏԼԱՆՏԵԱՆԸ

Ֆաթրայթ (Լապրատոր).— 25 Յուլիս գերմանացի սուսանորդ Փօն Կրօնսու, որը Ատլանտեանը անցաւ 1930ին, իրեւ հոս: Անիկա Գօրքուժ կղզիէն (Գերմանիա) մեկնեցաւ Յուլիս 22ին և ճանապարհին իջեւանեցաւ Իսլանտայի և Կրէօնլանտի մէջ:

Մ. Խ.— Լապրատոր Քանատայի պատկանող թերակղզի մըն է Ատլանտեանի, Հըսասէն նեղուցին Տէվիսի ծովերուն և Հըսասընի մէջտեղը:

(Լուրերու շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԲՈԼՈՐ ՏՈՒՐՔԵՐԸ

100ԻՆ 30 ՊԻՏԻ ՁԵՂՁՈՒԻՆ

«ԷԼ ԱՀՐԱՐ»Ի ԴԺԳՈՀՈՒԹԻՒՆԸ

«Էլ Ահրար» իր այսօրուան թիւով կը գրէ.—

Լիբանանի կառավարութիւնը կը մրցածէ 100ին 30 զեղչել այս բարուանց տուրերը: Տասանորդի տուրճ ալ այս ծրագրին մէջ կը գտնուի:

Ասիկա օճուրհի մը չէ ի հարկէ, որովհետեւ երեսփոխանական ժողովն ալ անցած տարի այս միեւնոյն զեղչը րած էր: Միայն թէ այս տարի կառավարութիւնը օտս տարօրինակ պայմանով մը կուգայ այդ զեղչը օճուրհել. այսինքն, անոնք որ նախորդ տարիներու բոլոր պարտերը վճարած են, պիտի կրնան օգտուիլ այս զեղչէն: Հինէն հաւաբ ունեցողները պիտի գրկուին 100ին 30 զեղչի իրաւունքէն, եթէ չփակեն իրենց պարտերը:

Մեծ կը կարծենք որ կառավարութիւնը նեոկայ հրիգի հեռեւանքով ժողովուրդին օգնելու նպատակաւ որոշած է այս զեղչը, մինչդեռ յայնցի եղաւ որ, ընդպատակը այդ չէ, այլ հին հաշիւներու գանձումն է, որոնց գումարը աւելի մեծ է քան 100ին 30 զեղչը: Սթէ կառավարութիւնը կուգէր օգտակար բլլալ ժողովուրդին, պէտք չէր պայմանադրական զեղչ ճոճանակէր:

Նախորդ տարիներ, կառավարութիւնը իր գանձումները կանոնաւոր չէ կատարած, բոլլ գտնուած է եւ գանգատ մարդոց վրայ գանձելի գումարներ ձգած:Շատ մը ուղեւոր եւ դիրի ձեր մարդիկ 4-5 տարուան տուրէ չեն վճարած. Ուրիշներ ալ, ոչ ուղեւորներ դարձեալ պարտեր ձգած են: Ո՛վ է ասոնց պատասխանատուն: Եւ այսօր որոշ որ այդ հին պարտերը չգանձուած զեղչի իրաւունքէ պիտի չուներնան, սխալ է:

Սթէ կառավարութիւնը կուգէ օգնիլ եւ օգնել ժողովուրդին այս տագնապի օրերուն, 100ին 30 պէտք է քան առանց պայմանի:

ՏՂԱՆ ԿԸՄԵՌՑՆԷ ԻՐՀԱՑԸՐ

Տավուս Գեօրգէս անուն մարդ մը ամուսնացած եր երկու զաւակներու ձեր կնոջ մը հետ. Ասեն մը երջանիկ եւ սիրով կեանք մը անցնելէ յետոյ, վերջին օրեր սկսան տեւական վէճեր ու կռիւներ ունենալ: Առջի օր, երբ Տավուս կը ծեծեր իր կինը, վերջնոյն ձայն Վասիլ Հաննա, 20 տարեկան, չի կրնար հանդուրժել եւ կը յարձակի խոր հօր վրայ եւ կիջեցնէ բանի մը դանակի հարուածներ եւ կը փախչի:

Երկու ժամ փնտռտուէ մը վերջ ոստիկաններ կը ձերբակալեն Վասիլը: Իսկ Տավուս վտանգաւոր վիճակի մէջ կը գտնուի հիւանդանոց:

ՈՁՐԱԳՈՐԾ ԲԻՒՐՔԻ ՄԸ ՎԱՅՐԱԳՈՒԹԻՒՆԸ

Շաֆիր Մուհամէտ Ոզուզ անուն քիւրտ մը 8 տարիէ իվեր հանգստացած եր Թրիբոլի եւ հոն կը կենակցեր Մարի Սէլիմ անուն աղջկայ մը ձեռ: Անցած օր վէճ կուենեցայ իր սիրուհիին հետ եւ զայն կը ծեծէ: Մարի ոստիկանութեան կը դիմէ եւ ձերբակալել կուտայ Շաֆիրը: Ոստիկանական ճնութիւններէն յայտնի կըլլայ որ ան 8 տարի առաջ Քիլիսի մէջ բանի մը սերիներ գործելով փախած եկած եր Թրիբոլի:

ԾՈՎՈՒ ԱՂԷՏՆԵՐԸ

ՁՈՐՍ ՀՈԳԻ ԽԵՂԴԱՄԱՀ ՄԼԿ ՕՐՈՒԱՆ ՄԼՋ

ՅԱՐՊ ԽԵՂԴԱՄԱՀՆԵՐՈՒ ՔԻԻԸ 25 ԵՂԱԾ Է

Այս ամրան սկիզբէն իվեր ծովու մէջ խեղդուողներու քիւր 25ի հասաւ: Գրեթէ ամէն օր նոր դէպք մը կը պատահի:

Երէկ եւ այսօր 4 հոգի ծովամոյն է պոմ: Մուհամէտ Համտան անուն 25 տարեկան երիտասարդ մը Թէլ Քէլէխ գիւղէն Թրիբոլի եկած եր: Տահին չդիմանալով հոն ծով մտաւ: Լողալ երբէք չեր գիտեր: Ալիքներ կուգան եւ զինի կը խեղդ բացերը, երիտասարդը կ'սկսի պոռալ եւ օգնութիւն խնդրել: Անմիջական օգնութեան փութացող չեղաւ եւ տյան ծովամոյն եղաւ:

Երկու ժամ վերջ անոր մարմինը ջուրին մակերեսը ելած է:

***

Միեւնոյն օր, Մուհամէտ Էլ Ահմէտ եւ Հասան Մուսթաֆա ծով գացած էին լոգնալու համար: Անոնք հինէն բռնամուրիին մը ուներին: Ջուրի մէջ Հասան յարձակեցաւ Մուհամէտի վրայ եւ ուզեց զայն ծովամոյն ընել: Բայց մարդիկ օգնութեան գալով ազատեցին:

***

Դամասկոսի Ահմէտ Շամի անուն երիտասարդ մը կը բնակէր Բաս Գէյրութ: Ընկերներ զինի լոգնալու հրաւիրեցին: Մայրը չեր ուզեր արտօնել: Տղուն պրընդումներուն վրայ, մայրը միասին գնաց ծով: Անոնք ծով մտան եւ կը լոգնային: Մայրը կը դիտեր ծովեզերքէն եւ աչերը կերթային տղուն հետ:

Քիչ վերջ մայրը նշմարեց որ տղան ալիքներու վրայ կելլէ կիջնէ: Բարձր ձայնով կ'աղաղակէ եւ «տղաս ազատեցէ՛ք» կը պոռայ: Այս ձայնին վրայ կը հասնի լուղորդներու ակումբին պետը որ այդ միջոցին հոն կը գտնուէր, եւ կը նետի ծով: Նիսամեռ վիճակի մէջ կ'ազատեն տղան: Դուրս հանուելէ վերջ լուկարդ պետը կարգ մը շարժումներով կը հանգստացնէ տղան եւ իրական մահէ մը կը փրկէ:

***

Խումբ մը 8-10 տարեկան տղաքներ ծով մտած էին լոգնալու համար: Նասիճ անուն ութ տարեկան տղեկ մը կը ջուռի ալիքներէն եւ կը տարուի բացերը: Ընկերներ կը վախնան եւ կոկսին պոռալ, սակայն անօգուտ, ոչ ոք օգնութեան կուգայ եւ խեղճ տղեկը խեղդամահ կըլլայ:

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՐԵՍԷՆ

Վերչերս Լիբանանի մէջ այնքան օտացան անձնասպանութեան դէպքեր որ, ոստիկանի տեղեկ կրնայ տանիլ Վերջին քանի մը տարիներս 10է աւելի անձնասպանութեան դէպքեր պատահեցան:

Աղջի օր, Ձայթարա գիւղին մէջ, Հանան Ձրեօս անուն 40 տարեկան եւ չորս զաւակներու ձեր հայր մը, չուան մը կապելով տան առաստաղին, վիզը անցուցած է անոր մէջ եւ սկսած է ճօճիլ: Մահամերձ վիճակի մէջ գտնուած ատեն տեղեկներ նասած են եւ կտրած չուանը: Հանէնա կիսամեռ վիճակի մէջ գտեին ինքած է, սակայն վիճակը յուսահատական է:

Հասկցուած է որ բռնաւորութիւնը եղած է անոր անձնասպանութեան պատճառը:

ԹԱՔՍԻՆԵՐՈՒ ՍԱԿԸ

ՁԵՂՁՈՒԱԾ 100ԻՆ 30

Հ Ա Մ Ե Մ Ա Տ Ո Ի Թ Ե Ա Մ Բ

ՎԱՐԻՉՆԵՐՈՒ ՍԷՆՏԻՓԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒԱԾ

Երկ գրած էինք որ հաղաբապետական ժողովը օրակարգի ընդ բրած է բախտներու սակերուն զեղչը եւ որոշած բանակցութեան մտնել վարիչներու սենտիֆային հետ:

Տեսակցութիւնը տեղի ունեցած է վարիչներու վարչութեան եւ հաղաբապետական ժողովի որոշումը: Հետեւաբար մօտ ատենէն գործադրութեան պիտի դրուի այս որոշումը: Թախսիներ յետ այսու չալելու սկսելուն պէս պիտի նուազեկեն 10 ս.դանեկան փոխանակ 15ի, եւ 300 մէթր չալելէ վերջ պիտի նուազեկեն 2 դանեկան, մինչդեռ ցարդ 200 մէթրը մէկ կը նուազեկեր:

Վարիչներու սենտիֆային համակերպութիւնը օնորնաւորելի է եւ միանգամայն նպաստաւոր իրենց համար: Այժմ երբ 100ին 35 զեղչ մը տեղի կունենայ, յուսալի է որ աւելի օտտեր բախտ նստին:

ԽՈՐԹ ՄԱՁՐ ՄԸ ԻՆՉՊԷՍ ԿԸ ՏԱՆՋԷ ԻՐ ԱՂՋԻԿԸ

ԿԱՐՄԻՐ ՇԱՄԲԻՒՐՆԵՐՈՎ ԿԱՅՐԷ ԱՆՈՐ ՄԱՐՄԻՆԸ

Վէճի Տաճատ անուն մարդ մը ամուսնալուծուելով իր նախկին կնոջմէն, նոր կին մը առած եր: Նախկին կնոջմէն 7 տարեկան աղջիկ մը ուներ Սապիհ անուն: Նոր կինը Սապիհն երբէք չեր սիրեր եւ ամէն օր կը ծեծեր եւ կը տանջեր զայն, անօթի եւ մերկ կը թողուր եւ երբեմն կը վռնտեր տանէն: Տարաբաղդ աղջիկը բանի մը անգամ փորձեց փախչիլ ազատուելու համար այդ չխուոր կեանքէն:

Խորթ մայրը՝ Ձեմիլէ Գէնճէ սակայն չգոհացաւ այդքան նեղութիւններով եւ տանջանքներով: Առջի գիշեր, բարկութեան նոպայի մը մէջ, ան կարմրած ծամբիւրներով սկսաւ այրել խեղճ աղջկան կռնակը: Աղջիկը կը պոռար ու կը ճչար: Դրացիներ կը հասնին եւ հագիւ կազատեն Սապիհն կատղած մօր ճանկերէն: Լուր կը տրուի իսկոյն ոստիկանութեան եւ կը ձերբակալուի հրէս մայրը:

ՄԱՀՈՒԱՆ ՎՃԻՌ

Խալիլ Ղազէլ անուն Դամասկոսցի ոճրագործ մը, անցած տարի, Ձէյճեպ անուն դրացուհին փորձած եր բռնաբարել, անոր բերնին թաղկինակ եւ լաթ լեցնելով, ձայնը կտրելու համար, կինը այդ միջոցին խեղդուած եր: Խալիլ նեռացած եր առանց տեղեակ բլլալու որ իր սիրուհին մեռած է: Ցեղ ճնութեան երեւան հանուած ոճիրը եւ Խալիլ բանտարկուած:

Այժմ Դամասկոսի ոճրադատ ատեանին առջեւ տեղի ունենալով դատավարութիւնը, Խալիլ մահապատ վճիռ ստացած է:

ՎՐԻՊԱԿ

Մեր գրական թիւով հրատարակուած Վ. Խաժակի ՆԱԽԱՆՁԸ գրութեան մէջ, սպրդած են հետեւեալ կարեւոր սխալները: Բ. սիւնակի վերի մասին մէջ, փոխանակ *բոյս ազգանոցի*, եղած է *բոյն ազգանոցի* եւ կայմերը տպուած է կայծեր:

ԿՈՉ ՀԱՅ ԾՆՈՂՔՆԵՐՈՒՆ

Ծնողնե՛ր, մի վարանիք ձեր զաւակները արձանագրելու Հայ արիներու շարիսրուն:

Սկաուտիզմը կուտայ ձեր զաւակներուն ֆիզիքական կրթութեան հետ, նաեւ բարոյական ու մտային բարձրացում:

Գիտակից ձեր ծնողական պատասխանատուութեանց, բոլլ տուէք որ ձեր սիրասուն զաւակները մօտենան մեզի, ըլլան մեր մէջ, եւ մեզ հետ: Սկաուտական կազմակերպութիւնը, անուշ ու մտերմիկ ոգիով, կը ջանայ մեցնել մանուկին հոգիին մէջ, կամք, վեհանձնութիւն, ընկերասիրութիւն, եւ մանաւանդ ազգասիրութիւն ու մարդասիրութիւն:

Թեացուցէք մեր շարքերը, յոյս ներշնչեցէք մեզի, զօրավիգ հանդիսացէք մեր սրբազան վերելքին, տարածելու մեր ուխտը ափարհի չորս ծագերուն ցրուած հայ մանուկին ու պատանիին ճոյլոյն մէջ:

Հ. Մ. Ը. Մ.ի դրօշին տակ հայ բսկաուտիզմն է միայն որ այս ասպնդականութեան ամենամեծ բօնամին եւ ոգի այլասերումին դէմ յաւագոյն կ'ընդվով պիտի մաքառի մանուկին հոգիին մէջ կաթեցնելով հայրենիքի կարօտ ու հայ լեզուին ու հայ մօտկոյքին սէր:

Երբ հաղաբակիրթ պետութիւններ այնքան պէտք կ'զգան սկաուտիզմին ու իրենց բոլոր միջոցներ չեն բաւեր անոր հապա եւ մեզ համար որքան աճիւրժեսա է ան:

Որով դուէ ալ հայ ծնողներ մի խնայէք ձեր գուրգուրանքն ու բարոյական աջակցութիւնը մեզի:

Հայ արին իր ժառաղ հասակին պիտի սորվի գիրար սիրել, իր հոգւոյն մէջ խտացած բոլորը մէկի եւ մէկը բոլորի սկզբունքով:

Ցանձնեցէք անվարան ձեր զաւակները Հ. Մ. Ը. Մ.ի սկաուտիզմին, եւ դուէ անոնք պիտի գտնէ մօտ ապագային աւելի առոյգ, աւելի անձնազոհ, ու աւելի վեհանձն:

20-7-32 Սկաուտապետ

Գէյրութ Ա. ՀԱՃԵԱՆ

ԾԱՆՕԹ.— Բոլոր անոնք որ կուզեն արձանագրուիլ անմիջապես մեր սկաուտական օտրերուն կրնան երթալ Գ. Մամբրէ Հիսարեանի խանութը եւ արձանագրուիլ, եւ կամ կիրակի օրեր Հ. Մ. Ը.Մ.ի ակումբը կես օրէ առաջ ժամը 9—11:

ՕԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

28 Ց Ո Ի Լ Ի Ս 1932

	Ս. Փ.
Եգիպտ. թղթադրմ.	462
Անգլիկն. »	451
Տօլար »	127
Թրխական »	59
Պանճ Օթթոման	135
Իթալական Լիր 100	645
Ցուսլական Տրախմի 100	85
Անգլ. ոսկի	607
Ֆրանս. »	486
Օսման. »	549.50
Արծաթ մէճիտ	20

Գրեթի Ցօճս. Ա. Ֆէ. 534
» » Բ. » 293
» » Գ. » 282.72

Մէճէրեան եղբարք Բիւ Ցօճ
Թէլէֆօն՝ 5-19

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՅՑԱԳՐԱՏՈՒՆ

Լոնտոն.— Շանսգրատուղ պետութեանց մարդահամարներուն եկող տուներ կը հարցնեն որ թէ Ֆրանսայի Բարոնուհի պետուհի պատասխանատուն կը տեսնէ պատերազմէ ընդհանուր համար:

— 148 —

Ճանչցաւ Իզապէլին և գլխարկը հանելով իրեն յստակ ժպիտով մը ըսաւ ան.

— Չեմ սխալիր կարծեմ, Էէյտի Իզապէլ Վէյնի տեսնելու պատիւն կ'արժանանամ, չէ՞:

Իզապէլ բռնեց անոր ձեռքը, իսկ Էէվիսըն չարունակեց.

— Կը ներէք Էէյտի Իզապէլ... Ցարլայլ պիտի ըսէի, մէկտեղէն թէպէտ չատ ժամանակ անցած է, բայց ձեզ տեսնելուս պէս ձեր հին վիճակը յիշեցի.

Իզապէլի այտերը կարմրած էին և գեղեցկութիւնը կրկնապատկուած էր, Էէվիսըն նստաւ քովը և ըսաւ.

— Ի՞նչ կը պատիք այստեղ.

— Հիւանդացայ և օդափոխութեան համար պիս հոս ղրկեցին.

— Իսկապէս հիւանդացած էք և չատ տկար կը տեսնուիք.

Իզապէլ Էէվիսընի վրայ թողած տպաւորութիւնը ճանչնալով չատ բարկացած էր: Մինչև այդ պահուն անտեղեակ էր Էէվիսընի իր սրտին մէջ տեղ մը գրաւած ըլլալուն, հիմայ տեսնելով անոր այս ղօրութիւնը ինքնիրեն չէր կրնար ներել.

Իզապէլ իսկոյն փորձեց ստքի ելնել և ըսաւ. «կարելի է այսօր կանուխ ելայ, այդ պատճառաւ տկար կը տեսնուիմ: Ձամբան սպասաւորին կը հանդիպիմ, ինձ քարով».

Էէվիսըն իսկոյն անոր թևը մտնելով.

— Առանձին երթալու վիճակի մէջ չէք տեսնուիր, թոյլ տուէք ձեզ մինչեւ տուն տանիմ:

Իզապէլ հասկնալով իր զգացումները անոր հետ մտերիկ գտնուելու անյարմարութիւնը մտածեց, բայց պատրուակ մը գտնելով չի կրցաւ օձիքը ազատել.

— 145 —

— Անչուշտ ետ պիտի գայ, այսքան ծախքերու հետ ինչ ընէ... պզտիկներն ալ կը մեծնան, այդ ալ պէտք է հաշուի առնել. բայց դարձեալ դուք գիտէք, ուզածնիդ ըրէք.

— Ուզածնիս ընել ո՛րն է.

Ձօյս այս խօսակցութեան մէկ մասը լսած ըլլալով, երեկոյեան առիթ մը գտնելով, Ցարլայլին հասկցուց Իզապէլին փափաքը պզտիկները հեռը տանելու համար: Ցարլայլ պատասխանեց.

— Անչուշտ պիտի երթան, ինչո՞ւ պիտի չերթան.

Եւ իսկոյն փութալով Իզապէլի քով գնաց.

— Իզապէլ, պզտիկները կուզ՞ես հետդ տանիլ.

— Այո, չատ կը փափաքիմ, երանի թէ միասին տանինք.

— Անչուշտ կրնան երթալ, անոնց համար ալ լաւ կ'ըլլայ, ինչո՞ւ կը նեղուիս.

— Ծախքի համար.

Ցարլայլ ժպիտով մը երեսը նայեցաւ և յարեց.

— Ձեզի հետ ի՞նչ կապ ունի ծախքը, ես քեզի չըսած այդ մասին դուն երբէք մի մտածեր.

— Ահ Արչիպօլտ, դիս միշտ կը սիրես.

Ցարլայլ այս խօսքին իմաստը չհակնալով պատասխանեց.

— Սիրելիս, միշտ թանկագին ես դուն ինծի համար.

— Սակայն Միս Ցարլայլ այսքանը լսելուն պէս, յանկարծ նեռուեցաւ և յայտնեց որ եթէ պզտիկները միասին երթան Իզապէլ երբէք չի կրնար դարմանուիլ և կեանքը կը վտանգուի, վերջապէս բժիշկներու դիմուեցաւ և Միս Ցարլայլի անոնց վրայ ունեցած ազդեցութեան չնորհիւ որոշուեցաւ Իզապէլը առանձին զրկել:

Իզապէլ ձօյսը քովը կանչեց և ըսաւ.

— Ձօյս, քեզ տունը պիտի ձգեմ, Ուիլսընը պիտի

ԿԱԶՈՒԹԻՒՆԸ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ՄԷՋ

ԼԱՑՓԶԻԿԻ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ԱՏԵԱՆԸ ԻՐԱՒՈՒՆՔ ՉՏՍՐ ԲՐՈՒՍԻԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՀԱՆՋԸ

Լայփձիկ.— Բարձրագոյն ատեանը իրաւունք չի տուաւ Բրուսիական կառավարութեան գիմումին՝որը հանուած էր իր պաշտօնէն եւ առժամանակեայ վճիռ մը կը խնդրէր որպէսզի պրն. Ֆօն Բաբէնին արգիլէր Բրուսիոյ Քօմիսէրին իր իրաւասութիւնները իւրացնել:

Գէրլին.— Նկատելով որ հանգրուանութիւն կը տիրէ ամէն կողմ, Գէրլինի և Պրանտէնպուրկի մէջ Յուլիս 20ին յայտարարուած պաշարոգամական վիճակը պիտի վերցուի:

Գերմանական կայսրութեան Բրուսիոյ քօմիսէրին օգնական պրն. Գրաթէ եա պիտի առնէ բրուսիական նախորդ կառավարութեան այն հրամանագիրը որով բրուսիական նախորդ կառավարութեան այն հրամանագիրը որով բրուսիական կառավարական պաշտօնեաներուն կարգելուէր մասնակցիլ նազիոնալ-Նազիոնալական բրօբականներուն:

ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԶԵՌՔ ԿԱՌՆՈՒԻՆ ՀԱՄԱՁՆԱՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԴԷՄ

Գէրլին.— Գերմանական համայնավարական կուսակցութեան կեդրոնատեղին եղող «Ռոտ Լիպնէխթի առեանը գրաւուեցաւ ոստիկանութեան կողմէ:

Կիսապաշտօնական կերպով կը յայտարարուի թէ համայնավարականները «Ռոթէ Ֆահնէ» անուն համայնավարական պաշտօնաթերթին տպագրած վայրը մտնելէ արգիլելու յանկացուած միջոց մըն է ասիկա: Սոյն վայրը վերջերս փակուած էր ոստիկանութեան կողմէ:

Գէրլին.— Ռայխսթագի Միացուն կոմիտէն որուն պաշտօնն է խորհրդարանական չէները պաշտպանել, Ռայխսթագի բացակայութեան միջոցին, միաձայնութեամբ և ի բացակայութեան ազգայնական ընկերվարականներու, գերմանացի ընկերվարականներու և ինկոդոմբն պատգականող և փոքրամասնութիւն կազմող միւս խմբակներուն ընդունեց կեդրոնի ռոյխլ-գեմոկրատներու և համայնավարականներու կողմէ ներկայացուած չորք մը բանաձեւեր:

Վարչապետ Ֆօն Բաբէն, ներքին գործոց նախարար պրն. Ֆօն Կայլ և Ռայխսվէհրի նախարար պրն. Շլայխէր ներկայ էին:

Ընդունուած բանաձեւերու մէջ կը գտնուի բանաձեւ մը որով կը պահանջուի կառավարութիւնէն որ ջնջէ բրուսիոյ մէջ գործադրուած զրպարտական միջոցները, և ուրիշ բանաձեւ մը որով կը պահանջուի որ ոստիկանութիւնը անմիջապէս պարպէ համայնավարական կուսակցութեան Գէրլինի կեդրոնատեղին:

Պատասխանելով իրեն ուղղուած հարցումի մը, վարչապետը հանդիսաւորապէս խոստացաւ որ ռայխսթագի ընտրութիւնները պիտի կատարուին յառաջիկայ կիրակի: Ի պատասխան ուրիշ հարցումի մը, ռայխսվէհրի նախարարը յայտարարեց թէ այն պարագային որ ազգայնական ընկերվարականները պիտի ուզեն փորձել պետական հարուած մը ռայխսվէհրը պիտի բնդդիմանայ անոնց այն միջոցին հաստատ կազմուելու համար ռեակտական չփորթութիւնէ:

ԻՐԼԱՆՏԱՑԻ ՓՈԽԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ

Գէրլին.— Տէյլը բնդունեց Անգլիոյ դէմ ժամքային փոխադարձ միջոցները 70ի դէմը 50 ձայնով, ինչ որ մեծ յաջողութիւն մը կը նկատուի պրն. Տէ Վալերայի համար: Օրէնքը գործադրութեան կը մտնէ այսօր, բայց Տէ Վալերա ստակը կը պահէ գոյն, կարելի եղածին չափ խուսափելու համար տնտեսական չփորթութենէ:

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԷՐԶԵԱՆ
(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

Հիմնուած 1921 ին Գոյխ-Բէյրա

Ներս դիւրամատչելի պայմաններով կը կատարենք ամէն կարգի ելեքտրական լոյսի գործիքներ (Intsallation). ինչպէս նաեւ մօթօր եւ գենամօներ:

Վաճառատունս կ'սպասենք նաեւ բոլոր ելեքտրագործիքներու ճոռոգութիւններ: Մասնաւոր ապահարկութիւն բնակարաններու ելեքտրա-ճոռոգմանց: Վաճառատուն Philips եւ Lux ելեքտր. լամբերու եւ ամէն տեսակ ելեքտրական պիտոյքներու:

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուզունեանի գրատան կից Գուրճ. B. P. 491

ՊԱՆԴՈՒԿ Ա.ՀԱՄԲՈՆ ՊԻԹԻԱՍ

ՀԻՒՍԻՒՍԱՑԻՆ ՍԻՒՐԻՈՑ ԼԱՒԱԳՈՑՆ ԱՄԱՌԱՆՈՑՆԵՐԷՆ ՁԷՊԷԼ ՄՈՒՍԱՑԻ **ՊԻԹԻԱՍ** ԳԻՒՂԻՆ ՄԷՋ

Նորակառոյց եւ գեղեցիկ շէնք. արդիական կերպով կահաւորուած սենեակներ. ընդարձակ սրահ, քաղնիք, եւրոպական եւ արեւելեան կերակուրներ

ՁԱՓԱԼԻՒՂ ԳԻՆ

ԲԱՑ Է 1932 ՅՈՒԼԻՍ 1ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

Իր աննման տեսարաններով, առատ ջրերով և առողջարար կլիմայով ծանօթ ՊԻԹԻԱՍ գիւղը այս տարի պատրաստած է գիւղացնացութեան համար անհրաժեշտ եղող բոլոր յարմարութիւններով:

Ճամբաները նորոգուած են, գիւղին մէջ հաստատուած է Քղքաստրական ամենօրեայ ապահարկութիւն ինչպէս նաև թէլէֆօն և հեռագիր:

Գիւղին մէջ ունեցող նաև իր առանձնակարգ պանդոկը, ուր այցելուները պիտի գտնեն Սիբերիոյ և Լիբանանի լաւագոյն ամառանոցներուն յատուկ բոլոր յարմարութիւնները ու հանգստութիւնները:

Տէր և Տնօրէն ՀԱՄԲՈՆ ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ

ԱՂՋԻԿԻ ՏՈՂԵՐԸ

Տղայական ամէն կարգի գործերու համար Դիմեցէք «ԱՂՋԻԿԻ Տպարանը» գիրք, պրօշիւր, հարուածնական հրաւիրագիր, պաճուճագ, ճամպակի քարք եւ առևտրական ձեռագիրներ.

ՀԱՐՈՒ, ՄԱՔՈՒՐ, ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՒ ԱԺԱՆ.

ՀՈՒՆ ՄՔԵՐՉԵԱՆ

ՊԱՆԴՈՒԿ ԼԻՒՔՍ

Հանգիստ ամենապատուգոյն պանդոկը «ԼԻՒՔՍԻ» մէջ, ծովեզերեայ պարտէզ

ԽՒՍՏ ՕԹԱՍՈՒՆ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

ՈՒ ԿԸ ԲԱՂԿԱՆԱՑ 1.2.3.4. ՄԱՏՋԱԿԱՆԵՐԷ

1. ՀԱՄԵՂ ՁԱՁ, ՄԻՒՈՒՈՒՐ ԵՒ ԱՆԹԵՐՒ ՊՈՄՊԱԿՈՒԹԻՒՆ.
2. ԴԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ՁԱՓԱԼԻՒՄ.
3. ՏՈՒՆ ՓՆՏՈՒՂՆԵՐՈՒՆ ԱՄԷՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆԸ.

Տէր եւ Տնօրէն Գ. ՊԱՐՏԻԶԱԿԵԱՆ

ԱԹԱՆՏԱՐ *կօշիկներ միշտ առնելապատ, առնելադիմացկուն, առնելաոճական եւ առնելագեղեցիկներն են.*

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ՆԱՃԱՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Տքթ. Բ. ԳՈՒԼԱԳԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ՝ ՆԵՐՔԻՆ, ՄՈՐԹԱՑԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓՈՐԻՁԻ ՀԻՆԱԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Կը դարմանէ գիտական ամենավերջին մեթոտներով, բոլոր ատամոխի, ադիճներու յեարդի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ: Հին եւ նոր ֆիւտիզիւրներ իր բոլոր բարդութիւններով, ինչպէս նաեւ Ֆրանկոխոս եւ մորթային հիւանդութիւններ:

Առագ, արմատական եւ բարեխիղճ դարմանում:

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բացի կիրակի, իր նախկին դարմանատան մէջ. ժամ 8—12 եւ 2—6ու մասնաւոր ժամադրութեամբ:

Երեքշաբթի օրերը, ժամը 2—5 վկաեալ ԱՂՓԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ժօրժ Հասեան փողոց՝ թիւ 8

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Laréat Նախկին Interne եւ այժմ մասնաւոր ՍՆՆԻՍՏ բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի ԱՂՔԻ, ՔՍԻ, ԿՈՒՈՐԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼԽՈՒ հիւանդութիւններու բաժնին:

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 2—6

իր գինիքին մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի բարօրով:

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ:

Կարի եւ Գեղագիտութեան Դասընթացք

Տիկին ՄԱՌԻ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՋԱԿՈՒՀԻ

ԲԱՐԻԱՋԷՆ ԵՒ ՎԱՃԻՆԿԹՕՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մարի Երամեան կը վերադարձաւ իր արհեստանոցը, Մեծ Սուրայի դիմացը Նո. 78 տան երկրորդ արկը:

Երեք ամսուան միջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին ճոռաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական մոդոցներով. Droit-fils մեթոտով: Իր ատակերտուհիները կ'օժտի Բարիզի ազատարհաձայնօք Académie Daydou վկայականով:

Տոկոսի շինուածի վաճառուչ տուր Հնչուն եւ բնական ձայն Անսպասելի իշխանութիւններ

ՈՐՈՆՁՄԱՎ ԿԸ ՉԱՏԱՐՈՇՈՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

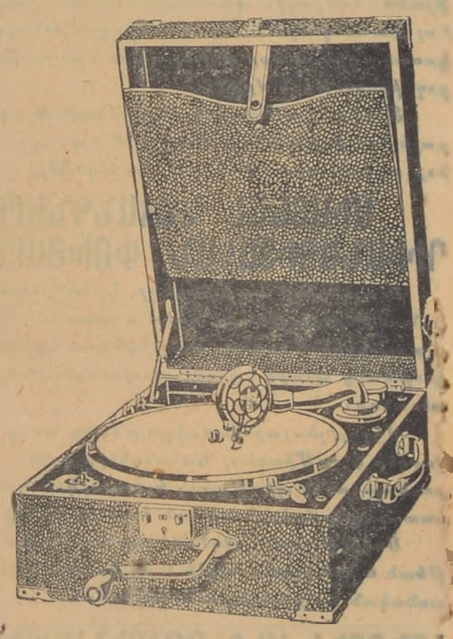

Հրապարակի վրայ գրեթէ ոչ մէկ բոլոր մարքանէ յու հետ կը մրցին Ապոլլօ ֆոնօներու: Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վաճառքեամբ և ժամուեցի գինեերով:

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd

(of London)

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱՓՈՐՈՐԸ !!!

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք

MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փարոպիճ եւ ֆօնօր՝ ամէն ձեւի, անվիճելի ստակ եւ առաւելութիւններ

գիւրամատչելի գին, վճարումի գիւրութիւններ

Ընդհ. Ներկայացուցիչ Միւրքոյ, Գողճաթինի, Անդրյորգանանի, Միջագետքի եւ նկատ.— ԳՈՐԳԻՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

ՕՖՆԸ ԴԻՒՆ ՔԱՋԻ ԵՒ ԱՍՏՂԸ ՔԻՕՒ ՊԻՏԻ ՕՖՆԻ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ

(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային ձեռնարկի հաստատութիւն

Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրանք.

որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրանքի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումով:

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պատուիրանց

Սավօյ Օթէլ, Գուրճ, Գէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

Աւանդի պարտևանագրութիւնի

ՕԺԻՏ

Երաշխաւորեալ տոկոս 6%. Ակէ-գատ մասնակցութիւն ընկերութեան շահերուն:

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱԺՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխառութիւնք

վճարելի 10—15—20 տարիէն, որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել:

ԸՆԴԱՆԻՔԻՆ ՍՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի:

Մինչեւ 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Սստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւուկ 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ:

Ամէն բպրակցութիւն ուղղել՝ B. P. 821, Beyrouth